

POROČILO PROJEKTA UČENEC POUČUJE: DEDIŠČINA NAŠEGA KRAJA

Projekt je namenjen obeležitvi svetovnega dneva učiteljev, ki je 5. oktobra.

Učenci se na svetovni dan učiteljev preizkusijo v učiteljski vlogi. Spoznajo proces poučevanja in položaj učitelja, spoznajo svojo odgovornost za svoj intelektualni razvoj in svojo vključenost v izobraževalni proces.

Na poučevanje so se morali, ob pomoči učiteljev, pripraviti s pisno pripravo. Učenci - učitelji naj bi bili pri učenju kreativni, inovativni in domiselni. Po učenju pa se opravi pogovor o doživljanju učne ure z vsemi deležniki učne ure (učenec- učitelj, mentor, ter učenci, ki so poslušali učno uro). K sodelovanju so se lahko povabili tudi zunanji sodelavci.

Vrtčevski otroci so sodelovali z vzgojitelji z dajanjem svojih idej, s pripravo materiala, pri izvedbi pa so kakšno točko ure poskusili izvesti samostojno ali pa kot pomočniki.

Projekt se je izvedel v vrtcu ali na svoji šoli. V projektu so lahko sodelovali vrtčevski otroci, učenci in dijaki.

Prijavnico je bilo potrebno poslati do 30. 9. 2023.

Aktivnost ste izvedli v četrtek, 5. 10. 2023, lahko pa ste poučevanje in vodenje učne ure s strani malčkov/učencev/dijakov podaljšali tudi na kasnejši čas.

Evalvacijsko poročilo je bilo potrebno oddati do 30. 10. 2023.

Povezava, do prijavnice in evalvacije je na šolski spletni strani:

<https://www.facka.si/ucenec-poucuje/>

Po prejeti evalvaciji smo vam izdali potrdilo o sodelovanju.

KAJ JE DEDIŠČINA?

FRAN: dediščina

1. Premoženje, dobljeno po umrlem;
2. Kar je prevzeto iz preteklosti: naravna, kulturna, duhovna, arheološka, arhitekturna, botanična, etnološka, memorialna, integralna,...

»**Naravna dediščina** je bogastvo žive in nežive narave; naravnih posebnosti, ki so prvobitne, pristne, avtohtone, izjemne, enkratne, redke, stare, pestre, raznovrstne, pričevalne, izobraževalne ali prepoznavne.

Kulturna dediščina so človekove stvaritve in dejavnosti: zgodovinska mesta, gradovi, cerkve, etnološki objekti in drugo. V dediščini je ohranjeno ljudsko izročilo, šege, navade, ki se prenašajo na mlajše rodove. Muzeji imajo glavno vlogo pri ohranjanju predmetov, dokumentiranju in vrednotenju ter predstavljanju dediščine javnosti.)«

V Sloveniji je velik del narave in kulturne dediščine zaščiten. (vir: sio.si)

Prijavljenim smo ponudili nekaj možnosti za izpeljavo aktivnosti:

Likovno, pisno izražanj; predstavitev dediščine z vidika posameznega šolskega predmeta glasba, petje, folklor, športne aktivnosti ob »dediščini«, razne meritve, izračuni posamezne dediščine, medpredmetna povezava, medgeneracijska povezava, uporaba digitalne tehnologije pri poučevanju o dediščini, vključevanje zunanjih sodelavcev pri poučevanju dediščine (muzeji, knjižnice, stari starši, strokovnjaki, zgodovinski arhiv,...).

Zapisali smo **pričakovane UNESCO cilje:**

- spoznati dediščino našega kraja,
- ponuditi kakovostno izobraževanje s spodbudnim učnim okoljem,
- razvijati kakovostne medsebojne odnose,
- razvijati socialne kompetence (nenasilje, strpnost, sodelovanje, spoštovanje, sprejemanje drugačnosti, itd.),
- spoštovanje občečloveških vrednot,

krepi zdravo samozavest in samopodobo,
razviti medkulturni dialog in jezikovno raznovrstnost,
poglobljena skrb za osebnosti razvoj vsakega posameznika,
učenec soustvarja učni proces,
aktivno sodelovati v svojem intelektualnem razvoju,
izboljša komunikacijske sposobnosti,
izboljšati odnose v razredu,
uporabiti in razviti različne učne stile,
v proces izobraževanja vključiti štiri Delorsove stebre izobraževanja,
upoštevati UNESCO načela,
spoznati proces poučevanja in položaja učitelja,
spoznati svojo odgovornost za svoj intelektualni razvoj in svojo vključenost v
izobraževalni proces.

In: **pričakovane rezultate:**

spoznati dediščino našega kraja,
ugotoviti katere osrednje UNESCO teme projekta prevladujejo,
velika motiviranost, kreativnost, inovativnost in samostojnost
malčkov/učencev/dijakov za sodelovanje v projektu,
kreiranje zanimivih in vsebinsko bogatih ter drugačnih učnih ur,
uporabiti različna motivacijska sredstva,
sodelovanje malčkov/učencev/dijakov med seboj, nudenje pomoči,
združevanje različnih talentov, kultur.

Mentorji so zapisali, da so učenci spoznali in poznali pomen dediščine za njihov kraj, državo in jezik. Tisti pa, ki tega še niso vedeli, so se posvetili spoznavanju osnov in so nato iz tega izpeljali učno uro. Nekateri so se vprašali zakaj je dediščino sploh potrebno poznati in zavarovati ter iskali odgovore na vprašanja.

Otroci so spoznali poklic vzgojitelja, učitelja, profesorja, raziskovalca, obrtnika, in drugih tudi iz drugega zornega kota (priprava materiala, pisanje učne priprave, pravilno razporeditev učne ure, predvideti nepričakovane situacije, sodelovati z zunanjimi sodelavci, in drugo). Soočili so se s pomenom aktivnega sodelovanja med učenci in učiteljem, s povezovanjem snovi in učencev/dijakov tako po horizontali kot po vertikali.

Spoznali so skrite koticke in krajevne znamenitosti, ki jih prej še niso poznali ali vedeli zanje.

Mentorji so napisali, da so bili cilji realizirani. in da so rezultati pokazali zagnanost, resnost, odgovornost, iznajdljivost, samostojnost in da so na svoje varovance izredno ponosni. Podobno so o svojih vrstnikih povedali tudi poslušalci učnega procesa.

Še nekaj števil:

sodelujoči VIZ: 38 / mentorji: 158 / učenci – učitelji: 507 / učenci – slušatelji: 4307

Glede na pozitivne povratne informacije menim, da bi bilo smiselno z nadaljevanjem izpeljave projekta UČENEC POUČUJE.

Dodajam nekaj mnenj mentorjev in otrok (izvajalcev učnega procesa in njihovih slušateljev).

Mnenja mladih:

Raziskovali smo kulturno dediščino domačega kraja. Učenka, ki se je preizkusila v vlogi učiteljice, je raziskala kulturno dediščino domačega kraja in jo predstavila učencem 5. razreda. Pripravila je zanimivo uro, učencem predstavila zanimivost kraja, pripravila učni list v obliki križanke in dopolnjujočega zemljevida. Učenci so bili med uro aktivni in ustvarjalni.

»Biti učitelj je zabavno, vseeno pa verjetno tega ne bi počel vsak dan. Sošolci so se zelo potrudili. Tudi sama si želim postati učiteljica, zato me je sodelovanje v projektu zelo zanimalo. S svojo predstavitvijo sem zelo zadovoljna. Lahko bi imeli še več takih ur. Na začetku me je bilo malo strah, potem pa sem uživala v predstavitvi sošolcem. Danes sem se veliko naučil.«

Dijaki so uro opisali kot drugačno in zanimivo. Bili so dodatno motivirani, ker gre za obrnjeno situacijo. Dijaki pravijo, da je včasih poslušati sošolce bolj zanimivo. Všeč jim je bila vsebina. Povedali so, da so izvedeli kar precej novih informacij o trajnostnem razvoju in trajnostnem življenjskem slogu.

Dijaki v vlogi učitelja, so spoznali, da ni tako enostavno biti učitelj.

Ugotovili so, da ima učitelj kar precej dela: učna priprava (uvod, izbrskati podatke za predstavitev, izdelati vprašanja za utrjevanje znanja), izdelati PPTx predstavitev. Spoznali so, da je tudi izvedba zelo pomembna npr. dovolj glasno govorjenje, hitrost govorjenja, samostojni govor.

V vlogi profesorja sem se počutil, kar dobro. Sicer to ni moj sanjski poklic in je vendarle drugače, kadar razlagaš znani publiki. Z nastopanjem nimam težav in mi je takšna oblika dela zelo všeč. Priprave na izvedbo ure so potekale nekako tako, da sem prebral navodila, si prebral snov v učbeniku, ki sem jo nato malo strnil in izdelal PPTx predstavitev. Na srečo sem imel o tej temi že nekaj predznanja in mi je bila tematika zanimiva. Takšna izvedba se mi je zdela primerna tudi zaradi lažje predstavitve slikovnega gradiva, videoposnetka, kviz pa je bil zgolj spodbuda, da so si nova spoznanja lažje zapomnili. Z uro sem bil zelo zadovoljen, saj si na začetku nisem vedel predstavljati kako je 45 minut stati pred tablo in nekaj razlagati 29 dijakom. Mislim pa da je reševanje kviza pokazalo, da so dijaki tudi veliko odnesli.

Učenci so povedali, da sta bila sedmošolca dobro pripravljena, vendar jih nista znala dovolj pritegniti. Učenja tudi niso vzeli dovolj resno, zato so bili posamezniki moteči.

Učenki v 4. razredu sta povedali, da jima je bilo všeč ker sta končno lahko učili, počutili sta se odraslo in odgovorno. Ni jima bilo všeč, da so bili nekateri učenci nespoštljivi, kazali so sredinca, eden se je slačil, kričali so in niso želeli sodelovati.

Drugi so komentirali: »V redu, pa zelo naporno, ker se je eden učenec in potem še drugi, metal po tleh. Nekateri niso poslušali.«

Po uri sta mi učenki poročali, da se tretješolci niso lepo vedli in da so bili zelo glasni.

Posamezniki niso želeli delati in so četrtošolcem-učiteljem le nagajali in sta bili slabe volje.

Mnenja mentorjev:

Učenka, ki je prevzela vlogo učiteljice, se je zelo angažirala za svoje delo. Tako je pripravila učno pripravo, PPTX, učni list v obliki križanke in zemljevida ter suvereno izpeljala učno uro. Tako motiviranim učencem sem z veseljem mentorica.

Dijakom smo dali možnost, da se sami preizkusijo v vlogi učitelja in da so sami oblikovalci učnega procesa. Dijak je odlično opravil vlogo učitelja in svojim sošolcem nazorno predstavil dediščino našega kraja ter znal spodbuditi zanimanje sošolcev za zgodovino in dediščino mesta. Zelo sem ponosna na svojega dijaka, ki se je ob mojem vodenju samostojno,

odgovorno in zavzeto pripravil na učno uro, ki jo je izpeljal na terenu. Sama dobim potrditev za svoje vzgojno - izobraževalno delo z dijaki.

Sodelovanje v tem projektu je zelo lepo sprejeto pri učencih, ki se zelo odgovorno pripravijo na ta dan in se potrudijo po svojih najboljših močeh, da obravnavano snov sošolcem podajo na najrazličnejše zanimive načine. Gotovo imajo od tega načina dela koristi vsi deležniki, saj je tudi sošolcem, ki poslušajo, ura še bolj zanimiva, morda pa so jim nekatere razlage celo bližje, kot pa, ko/če jim jo poda učitelj, saj se jim vrstnik lahko »približa« mnogo lažje in mnogo bolj kot učitelj. Sodelovanje v tem projektu se mi zdi zelo dobrodošlo. Tudi sicer skozi celotno šolsko leto ponudim učencem, da s pomočjo mojih usmeritev in napotkov, vodijo pouk in so učenci pripravljanja govornih nastopov in predstavljanja pred razredom vajeni. Tokrat smo v ta način dela dodali še nekatere željene cilje in nastali sta zelo prijetni in verjamem, da tudi precej kvalitetni šolski uri v dveh oddelkih 6. razredov naše šole. Učenci so svoje delo opravili odgovorno in kvalitetno, ves razred je lepo sodeloval in tudi na prihodnji uri se je izkazalo, da so veliko večino predelane snovi razumeli in neko dodatno ponavljanje niti ni bilo potrebno. Bomo zagotovo še sodelovali.

Moram reči, da je projekt odličen, tako zame kot učence. Obojim je vseč, da lahko enkrat letno zamenjamo vloge. Oni postanejo učitelji in jaz učenka. Uživajo v tem, da se lahko preizkusijo v poučevanju, čeprav vidijo, da to ni tako enostaven poklic. Že same priprave na uro vzamejo čas, potem so tukaj različni učenci, potrebna je disciplina, empatija, potrpežljivost,... Všeč jim je tudi, da se projekt izvaja v času tedna otroka, Prav tako se mi zdi odlično, da učenci spoznavajo dediščino svojega kraja. To mi naredimo v angleščini, kar pomeni, da ne spoznavajo samo dediščine, ampak pridobivajo novo besedišče v angleščini, ki je v povezavi s kulturno dediščino. Da, učenci so s pomočjo projekta spoznali dediščino svojega kraja, razvijali so socialne kompetence (strpnost, sodelovanje, spoštovanje, sprejemanje drugačnosti, itd.), krepili zdravo samozavest in samopodobo, razvijali medkulturni dialog in jezikovno raznovrstnost, aktivno sodelovali v svojem intelektualnem razvoju, izboljšali so komunikacijske sposobnosti, naučili so se uporabiti in razviti različne učne stile in načela, spoznali so proces poučevanja in položaja učitelja,....

Mentorica Karmen Gogala, sem v projektu UČENEC POUČUJE sodelovala že petič. Projekt se mi zdi izredno zanimiv, saj popestri klasične ure pouka. Poleg tega se mi zdi prav, da se tudi dijaki lahko preizkusijo v vlogi učitelja in tako spoznajo, da ta vloga ni tako enostavna.

»Kot mentorici je projekt ponudil možnost pogovora z učenci, o pedagoškem delu in novo, nekoliko drugačno izkušnjo dela z učenci.«

Učenci v vlogi učitelja doživijo priložnost, da vlogo učitelja dejansko doživijo. Projekt je glede časa in načina izvedbe zelo dobro zasnovan. Na nekatere učence sama izvedba vpliva pozitivno, zlasti na tiste, ki so v vlogi učitelja. Drugi morda ob tem vidijo priložnost, da nagajajo ali pa se v primeru mlajših učencev počutijo pomembne. Vsekakor projekt je zelo dobro zasnovan in časovno naravnano na dan učiteljev, kar daje našemu poslanstvu pozitivno noto.«